

# جریدہ علمیہ

مشیت جلیلہ اسلامیہ نک جریدہ رسیہ سید

جمادی الاولیٰ ۱۳۳۷

عدد ۴۳

آیدہ بر نشر اولیٰ

دربجی سنہ

## حکمت تشریح و یا معانی شریع

### الاله الخلق والامر

۳

ثانیا — جناب حق حکیم در ، هیچ برشی عبث اوله رق ایشله من ، فعل باری ایچون برغایه مقصوده واردر ، فعل باری حکمت بالغه دن صادر اولور ، جناب حق فعلی او حکمت ایچون ایشار . جناب حق شرعی ، قدرتی ، جزائی تأمل ایدن بر کیمسه بالضروره احکام الهیه بر طاقم حکم ومصالح ترتب ایتدیکنه حکم ایدر ؛ جناب حق کمال و جلالی ، حکمت و قدرتی ، حمد و مجدی ، عدل و فضلی ، رحمت و عنایتی حکمت و غایه مطلوبه اولمقسرین فعل باری نک صدورینی نصل تجویز ایدر ؛ بتون اسماء حسنی افعال سبحانیه و افعال الهیه حکم ومصالح ترتب ایتدیکنه دلالت ایدر ، حس و تجربه و عقل و فطرت ده بوبابده شاهددر .

اصحاب حکمتک بو خصوصه ایراد ایلدیکی ادله پک چوقدر ، هبسی ده کلام باری به ، کلام نبی به مستددر . دلائل قرآنیه او قدر چوقدر که انلری فرداً فرداً بیانه بریول بولنه مدیغدن بوراده بعض انواعی ذکر ايله اکتفا ایده جگزر .

دلیل ۱ — قرآن مبین « حکمت » لفظی صراحة ذکر ایدیور : وانزل الله عليك الكتاب والحكمة — حکمة بالغه .

برسوز محضا سوز اولمی اعتباریه حکمت اولماز ، سوز حکمت اولمق ایچون مطالب نافعیه ، غایات محمودیه منجر اولمی ، حکم و مقاصدی متضمن اولمی . ذات باری حکیم ، کلام سبحانی حکمندر . ذات باری خطاب ایتدیکی انسانلرک مصلحتلرینی ، هدایتلرینی ، سعادتیه ایصاللرینی ، اسباب و فوایع سعادتیه دلائلرینی قصد ایتمزسه ، بو خصوص غایه مطلوبه اولمزسه ، بو خصوص ایچون خطاب باری تعلق ایلمزسه ، بو خصوص ایچون انیا کوندرمزسه ، بو خصوص ایچون کتابلر انزال ایتمزسه ، بو خصوص ایچون ثواب و عقاب اقامه ایلمزسه حکیم اولمز ، کلامی ده حکمت اولماز . نروده قالدیکه کلامی حکمت اوله ؟

دلیل ۲ — قرآن مبین تعلیمده صریح اولان « من اجل » لفظی اتیان ایدیور :  
من اجل ذلك كتبنا على بني اسرائيل انه من قتل نفساً بغير نفس او فساد في الارض  
فكأنما قتل الناس جميعا .

تطم جلیل بنی اسرائیل حقنده قصاص ايجاب ایتیان ، یروزنده قطع طریق کبی  
برفساد ایشلمیان برانسانی ، یعنی بغير حق برانسانی قتل ایدن کیسه تک بتون ناسی  
قتل ایتمش کبی اولمسیله حکم ایدیور . بو حکم الهی بی بنی آدمدن برینک ( هایلک )  
قتلی حادثه سیله تعلیل ایدیور . قتل انواع ظلمک اشئی اولمغه انک کناهی دیگر لرینک  
کناهندن دها عظیم قیلورده نفس واحده بی قتل ایدن قاتلی - کناهک ماهیتده - بتون  
نفوسی قتل ایدن قاتل کبی عد ایدیور .

جناب حق بنی آدمدن برینک ایشله مش اولدینی قتل شذیه سنی بنی اسرائیل حقنده  
بویله جه حکم ایتیمه علت قیلور ، بونک حکمته کلنجه والا له الخلق والا امر ، نظم جلیلی موجبنجه  
حکیم متعالم بر خلقی ، تمیز آخرا یله بر فعلی ، تکوینی ؛ برده امری ، تمیز آخرا یله قولی ، دینی ، شرعی  
واردر . خلق الهی قضا و قدر سبحانی ایله مسبوق اولدیضدن قضا و قدر خلقده داخل اولور .  
بو کامبی قرآن مبینده کی اراده صمدانیه لرک بر قسمی خلقه ، دیگر قسمی امره تعلق ایدر . خلقه  
تعلق ایدن اراده یه اراده کونیه ، امره تعلق ایدن اراده یه اراده شرعی و دینه دینر ؛ اراده  
کونیه مشیت ، اراده دینه محبت دیمکدر . « ولا یفعلکم نصی ان اردت ان انصح لکم  
ان کان الله یرید ان یفویکم » نظم جلیلنده کی اراده سبحانیه اراده کونیه ، « والله یرید  
ان یتوب علیکم » نظم جلیلنده کی اراده ربانیه اراده دینه در ، قدره ، خلقه ، تکوینه  
تعلق ایدن حقایق حقایق کونیه ، شرعه ، امره ، تعلق ایدن حقایق حقایق دینه  
و شرعیه دینر . « الله ذوالجلال رب العالمیندر ، خالق دکلدر ، اندن بشقه خالق یوقدر »  
کبی حقایق حقایق کونیه ؛ « الله ذوالجلال امر ایتدیک سولیر ، نهی ایتدیک سولر ،  
دین الله ذوالجلال تشریع ایتدیکدر » کبی حقایق حقایق دینه و یا شرعیه در . حکمت  
بالفه صمدانیه هم خلقنده ، قدرنده ؛ هم امرنده ، شرعبنده ، دیننده متجلی اولور ؛  
خلقنده کی حکمت حکمت تکوین ، امرنده کی حکمت حکمت تشریع دینر . حکمت  
تشریعک مناسی حکمت تکویندر . تکویننده حکمت یوق ایسه تشریعنده ده حکمت  
یوقدر ؛ تکویننده حکمت وار ایسه تشریعنده حکمتی منعه هیچ بر مانع یوقدر .

تشریعت مناسبی تشکیل اولنجه جناب حق قضا و قدری، خلق و تکوینی شرعنه، امرینه، دینیه ربط ایدیورده حکم کونی قدری حکم شرعی دینینه علت قلیور. دلیل ۳: قرآن مبین جناب حق خلق و امری «لام» غایه ایله، لام تعلیل ایله بیان ایدیور. و كذلك جعلنا کم امة وسطاً لتكونوا شهداء علی الناس ویکون الرسول علیکم شهیداً - الله الذی خلق سبع سموات و من الارض مثلهن یتزل الامر بینهن لتعلموا ان الله علی کل شیء قدير - رسلاً مبشرين و منذرين لئلا یتکون للناس علی الله حجة - انا انزلنا الیک الکتاب بالحق لتتحکم بین الناس بما اراک الله - لقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الکتاب و المیزان لیسوّم الناس بالقسط - و ما جعلنا القبلۃ الذی کنت علیها الا لنعلم من یتبع الرسول ممن ینقلب علی عقبیه .

نظم اول موجبجه جناب حق امت محمدیه امت عدول، امت خیار قلیور. بو حکمه ده امت محمدیه تک شهادته اتباع ایله آیات الشیهدن اعراض ایدن قومه - معاصر لری اولسون، اولکیلری اولسون، صوکره کلانرا اولسون - شاهد اولمیری، رسول اکرمکده امت محمدیه حقند شاهد عادل اولسنی علت کوستریور. نظم ثانی موجبجه ذات باری کوکری، بری یاراتسنه، یرده و کوکرده امریک جاری حکمک نافذ اولسنه قدرت مطلقه سنک هر شیء تعلق ایتدیکنی، قدرتندن خارج هیچ برشی بولونمیدیقی بیلمکلمکمزى علت کوستریور. نظم ثالث موجبجه الله تعالی تک انبیاء عظامی ارسال ایتسنه علی ناسک خالقلرینه قارشو «بزی ایمانه دعوت ایدن بوق ایدی» کبی حجت ایرادینه قانقشاملری اولیور. نظم رابع موجبجه جناب حق قرآن مبین حق ایله انزال ایتمش اولسنه، افه تعالانک تعریف و اراده سی وجهله اجرای حکم ایتک غات اولیور. نظم خامس الله ذوالجلالک رسل کرامی آیات بینات ایله ارسال ایتسنه، انلره کتاب و قرآن انزال ایتسنه عدل اقامه اولونمئی؛ نظم سادس ایه تحویل قبله یه رسول اکرمه اتباع ایدنلر ایله اتباع ایمانلری تمیز ایتکی علت کوستریور.

- مابعدی وار -

دار الحکمة الاسلامیه اعضاستندن

ازمیری  
اسماعیل حق